

2 ZDRAVSTVENO STANJE PREBIVALSTVA

2.4 OBOLEVNOST

2.4.2 RAK

Leta 2014 je v Sloveniji na novo za rakom zbolelo 13.753 ljudi, umrlo pa 5.898 ljudi. Konec decembra 2014 je živel 98.331 ljudi, ki jim je bila tekom življenja postavljena diagnoza rak. Število zbolelih se vsako leto zveča za približno 2,1 odstotka. Najpogosteje zbolevalo za raki debelega črevesa in danke; samo med moškimi je najpogostejši rak prostate, med ženskami pa rak dojke. Preživetje slovenskih bolnikov z rakom se s časom izboljšuje, saj v zadnjih letih že več kot polovica zbolelih živi več kot pet let po diagnozi.

Osnovni kazalniki bremena raka kažejo, da spada rak med največje javnozdravstvene probleme v Sloveniji. Leta 2014 je v Sloveniji na novo za rakom zbolelo 13.753 ljudi, 7.459 moških in 6.294 žensk. Zaradi raka je tega leta umrlo 5.898 ljudi, 3.310 moških in 2.588 žensk. Med nami je konec leta 2014 živel 98.331 ljudi, ki jim je bila tekom življenja postavljena diagnoza rak. Med njimi je značilno več žensk (54.426), saj moški (43.905) zolevajo za bolj usodnimi vrstami rakov.

2.4.2 Tabela 1: **Breme raka**, Slovenija, 2014

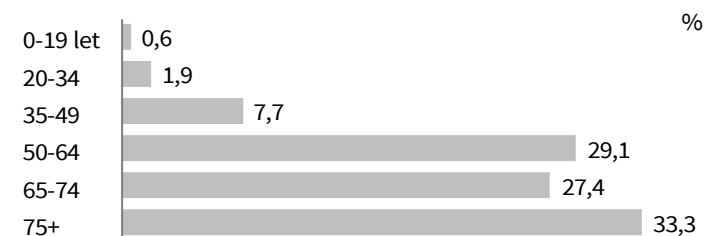
	Moški	Ženske	SKUPAJ
Incidenca	7.459	6.294	13.753
Umrli	3.310	2.588	5.898
Prevalenca	43.905	54.426	98.331

© NIJZ

Viri: Rak v Sloveniji 2014, Register raka Republike Slovenije, 2017

Starostna struktura zbolelih za rakom v Sloveniji leta 2014 ponazarja, da je rak bolezen starejših ljudi, saj je 89,8 % zbolelih ob diagnozi starejših od 50 let, več kot polovica pa jih ima ob diagnozi 65 let ali več. Po podatkih Registra raka Republike Slovenije (RRRS) je mogoče predvideti, da bo od rojenih leta 2014 za rakom do 75. leta starosti zbolel eden od dveh moških in ena od treh žensk.

2.4.2 Graf 1: **Odstotni delež incidence vseh rakov** po starostnih skupinah, Slovenija, 2014

© NIJZ

Viri: Rak v Sloveniji 2014, Register raka Republike Slovenije, 2017

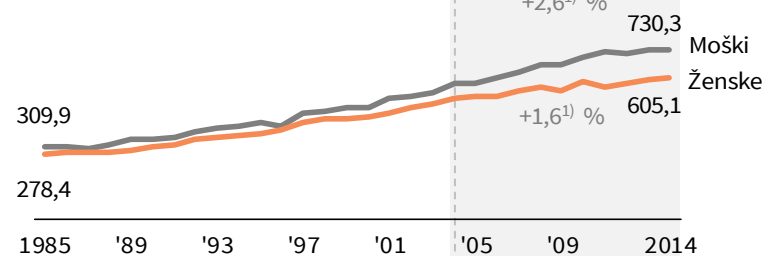

Časovna trenda incidence in umrljivosti raka pri obeh spolih nakazujeta rast bremena raka pri nas. V zadnjih 10 letih se je groba incidenčna stopnja pri moških večala povprečno za 2,6 % letno, pri ženskah pa za 1,6 %. Groba umrljivostna stopnja se je v tem obdobju večala povprečno za 1,2 % letno pri obeh spolih. Več kot polovica zvečanja incidence gre na račun staranja prebivalstva - starostno standardizirana incidenčna stopnja (SSS) raka je namreč vsako leto višja za dober odstotek. Starostno standardizirana umrljivostna stopnja (SDR) pa se celo manjša in sicer za približno 1 % letno.

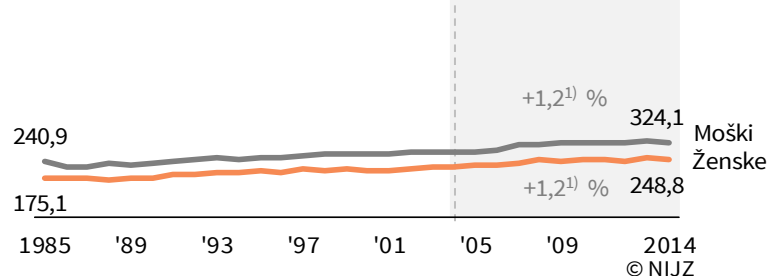
2.4.2 Graf 2: **Groba incidenčna in umrljivostna stopnja raka** po spolu s povprečno letno spremembo¹⁾ za zadnjih 10 let, Slovenija, 1985–2014

na 100.000 prebivalcev

Groba incidenčna stopnja

Groba umrljivostna stopnja

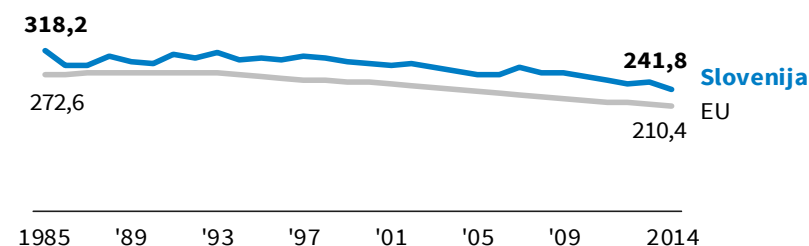
¹⁾ Povprečna letna sprememba je statistično značilna pri stopnji tveganja 0,05.
Viri: Rak v Sloveniji 2014, Register raka Republike Slovenije, 2017

Starostno standardizirana umrljivostna stopnja (SDR) raka se polagoma zmanjšuje tako v Evropi kot v Sloveniji. V Sloveniji je višja od evropskega povprečja, pri čemer je razlika večja pri moških.

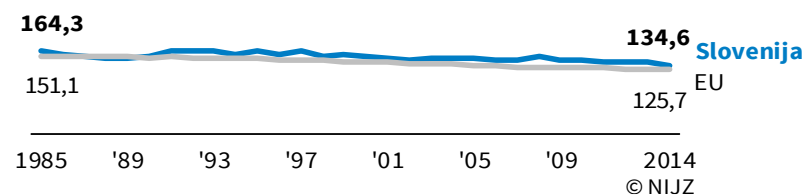
2.4.2 Graf 3: **Starostno standardizirana umrljivostna stopnja (SDR) raka**, Slovenija in EU, 1985–2014

SDR na 100.000 prebivalcev

Moški

Ženske

Viri:

SLORA <http://www.slora.si/>, 30. 11. 2017

WHO <http://data.euro.who.int/hfad/b/>, 30. 11. 2017

I. INCIDENČNE MERE RAKA

2.4.2 Tabela 2: **Incidenca raka** po najpogostejših lokacijah, spolu in starostnih skupinah, Slovenija, 2014

Lokacija po MKB-10			0-19 let	20-34	35-49	50-64	65-74	75+	SKUPAJ
Želodec	C16	Moški	-	2	9	91	76	109	287
		Ženske	-	4	7	34	32	89	166
Debelo črevo	C18	Moški	2	2	14	135	147	168	468
		Ženske	-	3	16	77	83	164	343
Rektosigmoidna zveza	C19	Moški	-	1	4	32	26	24	87
		Ženske	-	-	2	13	11	35	61
Rektum	C20	Moški	-	1	17	105	86	85	294
		Ženske	-	-	9	41	44	59	153
Sapnici in pljuča	C34	Moški	-	3	24	347	286	228	888
		Ženske	-	-	9	161	117	145	432
Druge maligne neoplazme kože	C44	Moški	2	8	62	291	366	484	1.213
		Ženske	1	18	99	236	274	592	1.220
Dojka	C50	Moški	-	-	1	6	4	2	13
		Ženske	-	29	243	432	297	287	1.288
Maternični vrat	C53	Moški	-	-	-	-	-	-	-
		Ženske	-	13	32	37	8	24	114
Maternično telo	C54	Moški	-	-	-	-	-	-	-
		Ženske	-	2	22	134	104	94	356
Prostata	C61	Moški	-	-	6	442	562	405	1.415
		Ženske	-	-	-	-	-	-	-
Ostale lokacije		Moški	47	97	274	863	751	762	2.794
		Ženske	29	80	214	521	499	818	2.161
SKUPAJ lokacije	C00-C96	Moški	51	114	411	2.312	2.304	2.267	7.459
		Ženske	30	149	653	1.686	1.469	2.307	6.294

Viri: Rak v Sloveniji 2014, Register raka Republike Slovenije, 2017

2.4.2 Tabela 3: **Groba in starostno specifična incidenčna stopnja raka** po najpogostejših lokacijah in spolu, Slovenija, 2014

na 100.000 prebivalcev

Lokacija po MKB-10			0-19 let	20-34	35-49	50-64	65-74	75+	SKUPAJ
Želodec	C16	Moški	-	1,0	3,8	40,4	85,6	182,1	28,1
		Ženske	-	2,1	3,2	15,4	30,8	79,4	16,0
Debelo črevo	C18	Moški	1,0	1,0	5,9	59,9	165,6	280,7	45,8
		Ženske	-	1,6	7,3	34,9	80,0	146,4	33,0
Rektosigmoidna zveza	C19	Moški	-	0,5	1,7	14,2	29,3	40,1	8,5
		Ženske	-	-	0,9	5,9	10,6	31,2	5,9
Rektum	C20	Moški	-	0,5	7,2	46,6	96,9	142,0	28,8
		Ženske	-	-	4,1	18,6	42,4	52,7	14,7
Sapnici in pljuča	C34	Moški	-	1,5	10,1	154,0	322,1	381,0	86,9
		Ženske	-	-	4,1	72,9	112,8	129,4	41,5
Druge maligne neoplazme kože	C44	Moški	1,0	3,9	26,2	129,2	412,2	808,7	118,8
		Ženske	0,5	9,5	44,9	106,9	264,1	528,3	117,3
Dojka	C50	Moški	-	-	0,4	2,7	4,5	3,3	1,3
		Ženske	-	15,3	110,2	195,7	286,2	256,1	123,8
Maternični vrat	C53	Moški	-	-	-	-	-	-	-
		Ženske	-	6,8	14,5	16,8	7,7	21,4	11,0
Maternično telo	C54	Moški	-	-	-	-	-	-	-
		Ženske	-	1,1	10,0	60,7	100,2	83,9	34,2
Prostata	C61	Moški	-	-	2,5	196,2	633,0	676,7	138,5
		Ženske	-	-	-	-	-	-	-
Ostale lokacije		Moški	22,9	47,2	115,6	383,1	845,8	1.273,2	273,5
		Ženske	15,0	42,1	97,0	236,1	480,9	730,0	207,7
SKUPAJ lokacije	C00-C96	Moški	24,9	55,5	173,4	1.026,3	2.594,9	3.787,8	730,3
		Ženske	15,5	78,5	296,1	763,9	1.415,7	2.058,8	605,1

Viri: Rak v Sloveniji 2014, Register raka Republike Slovenije, 2017

2.4.2 Tabela 4: **Starostno standardizirana incidenčna stopnja (SSS) raka** po najpogostejših lokacijah¹⁾ raka in spolu, Slovenija, 2005–2014

SSS na 100.000 prebivalcev

Lokacija-MKB		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Moški											
Prostata	C61	93,5	87,5	102,5	111,5	119,0	115,2	132,5	114,3	114,6	105,6
Druge maligne neoplazme kože	C44	78,3	79,7	79,5	85,7	80,4	90,8	91,6	93,1	102,7	90,1
Debelo črevo in danka	C18-C20	65,5	69,5	71,5	72,4	79,7	84,9	80,6	72,9	62,7	63,6
Sapnik, sapnici in pljuča	C33-C34	80,9	85,5	79,7	79,6	71,6	71,9	66,8	69,4	67,7	67,0
Glava in vrat	C00-C14, C32	30,1	32,0	33,3	31,5	31,0	34,4	28,6	28,8	28,1	28,6
SKUPAJ lokacije	C00-C96	545,5	558,8	566,9	584,2	579,5	595,5	607,3	584,0	581,1	566,5
Ženske											
Dojka	C50	87,1	87,5	89,0	88,8	84,7	94,7	84,0	95,4	91,2	91,2
Druge maligne neoplazme kože	C44	56,8	60,2	59,1	66,9	62,1	68,4	65,8	68,4	77,8	68,7
Debelo črevo in danka	C18-C20	34,6	36,6	39,4	40,2	39,9	44,5	40,8	37,1	32,7	31,4
Sapnik, sapnici in pljuča	C33-C34	22,1	21,2	24,2	22,0	24,1	25,8	25,3	26,4	28,8	26,9
Maternično telo	C54	24,6	20,5	21,9	19,7	19,8	22,3	20,7	23,1	20,6	23,3
SKUPAJ lokacije	C00-C96	387,7	380,1	395,5	401,6	383,0	408,6	388,8	402,4	408,7	396,4

¹⁾ Osnovni naborViri: SLORA <http://www.slora.si/>, 30. 11. 2017

II. UMRLJIVOSTNE MERE RAKA

2.4.2 Tabela 5: **Umri zaradi raka** po najpogostejših lokacijah, spolu in starosti, Slovenija, 2014

Lokacija po MKB-10		0-19 let	20-34	35-49	50-64	65-74	75+	SKUPAJ	
Želodec	C16	Moški	-	2	7	35	57	113	214
		Ženske	-	2	3	18	26	96	145
Debelo črevo	C18	Moški	-	1	6	40	75	128	250
		Ženske	-	-	5	27	38	114	184
Rektosigmoidna zveza	C19	Moški	-	-	1	11	9	11	32
		Ženske	-	-	-	7	4	20	31
Rektum	C20	Moški	-	-	4	34	47	53	138
		Ženske	-	-	5	14	21	63	103
Sapnici in pljuča	C34	Moški	-	-	16	263	261	246	786
		Ženske	-	-	13	125	103	151	392
Druge maligne neoplazme kože	C44	Moški	-	-	-	1	1	8	10
		Ženske	-	1	-	-	-	12	13
Dojka	C50	Moški	-	-	-	-	1	2	3
		Ženske	-	1	31	70	81	196	379
Maternični vrat	C53	Moški	-	-	-	-	-	-	-
		Ženske	-	1	6	15	13	14	49
Maternično telo	C54	Moški	-	-	-	-	-	-	-
		Ženske	-	-	1	15	15	32	63
Prostata	C61	Moški	-	-	-	26	59	287	372
		Ženske	-	-	-	-	-	-	-
Ostale lokacije		Moški	4	6	60	412	412	611	1.505
		Ženske	3	8	39	208	250	721	1.229
SKUPAJ lokacije	C00-C96	Moški	4	9	94	822	922	1.459	3.310
		Ženske	3	13	103	499	551	1.419	2.588

Viri: Rak v Sloveniji 2014, Register raka Republike Slovenije, 2017

2.4.2 Tabela 6: **Groba in starostno specifična umrljivostna stopnja raka** po najpogostejših lokacijah in spolu, Slovenija, 2014

na 100.000 prebivalcev

Lokacija po MKB-10			0-19 let	20-34	35-49	50-64	65-74	75+	SKUPAJ
Želodec	C16	Moški	-	1,0	3,4	14,8	25,3	127,3	21,0
		Ženske	-	1,1	1,4	8,2	25,1	85,7	13,9
Debelo črevo	C18	Moški	-	0,5	2,5	17,8	84,5	213,9	24,5
		Ženske	-	-	2,3	12,2	36,6	101,7	17,7
Rektosigmoidna zveza	C19	Moški	-	-	0,4	4,9	10,1	18,4	3,1
		Ženske	-	-	-	3,2	3,9	17,8	3,0
Rektum	C20	Moški	-	-	1,7	15,1	52,9	88,6	13,5
		Ženske	-	-	2,3	6,3	20,2	56,2	9,9
Sapnici in pljuča	C34	Moški	-	-	6,8	116,7	243,3	411,0	77,0
		Ženske	-	-	5,9	56,6	99,3	134,8	37,7
Druge maligne neoplazme kože	C44	Moški	-	-	-	0,4	1,1	13,4	1,0
		Ženske	-	0,5	-	-	-	10,7	1,2
Dojka	C50	Moški	-	-	-	-	1,1	3,3	0,3
		Ženske	-	0,5	14,1	31,7	78,1	174,9	36,4
Maternični vrat	C53	Moški	-	-	-	-	-	-	-
		Ženske	-	0,5	2,7	6,8	12,5	12,5	4,7
Maternično telo	C54	Moški	-	-	-	-	-	-	-
		Ženske	-	-	0,5	6,8	14,5	28,6	6,1
Prostata	C61	Moški	-	-	-	11,5	66,4	479,5	36,4
		Ženske	-	-	-	-	-	-	-
Ostale lokacije		Moški	2,0	2,9	25,3	182,9	464,0	1.020,9	147,3
		Ženske	1,6	4,2	17,7	94,2	240,9	643,4	118,1
SKUPAJ lokacije	C00-C96	Moški	2,0	4,4	39,7	364,9	1.038,4	2.437,8	324,1
		Ženske	1,6	6,8	46,7	226,1	531,0	1.266,3	248,8

Viri: Rak v Sloveniji 2014, Register raka Republike Slovenije, 2017

III. PREVALENČNE MERE RAKA

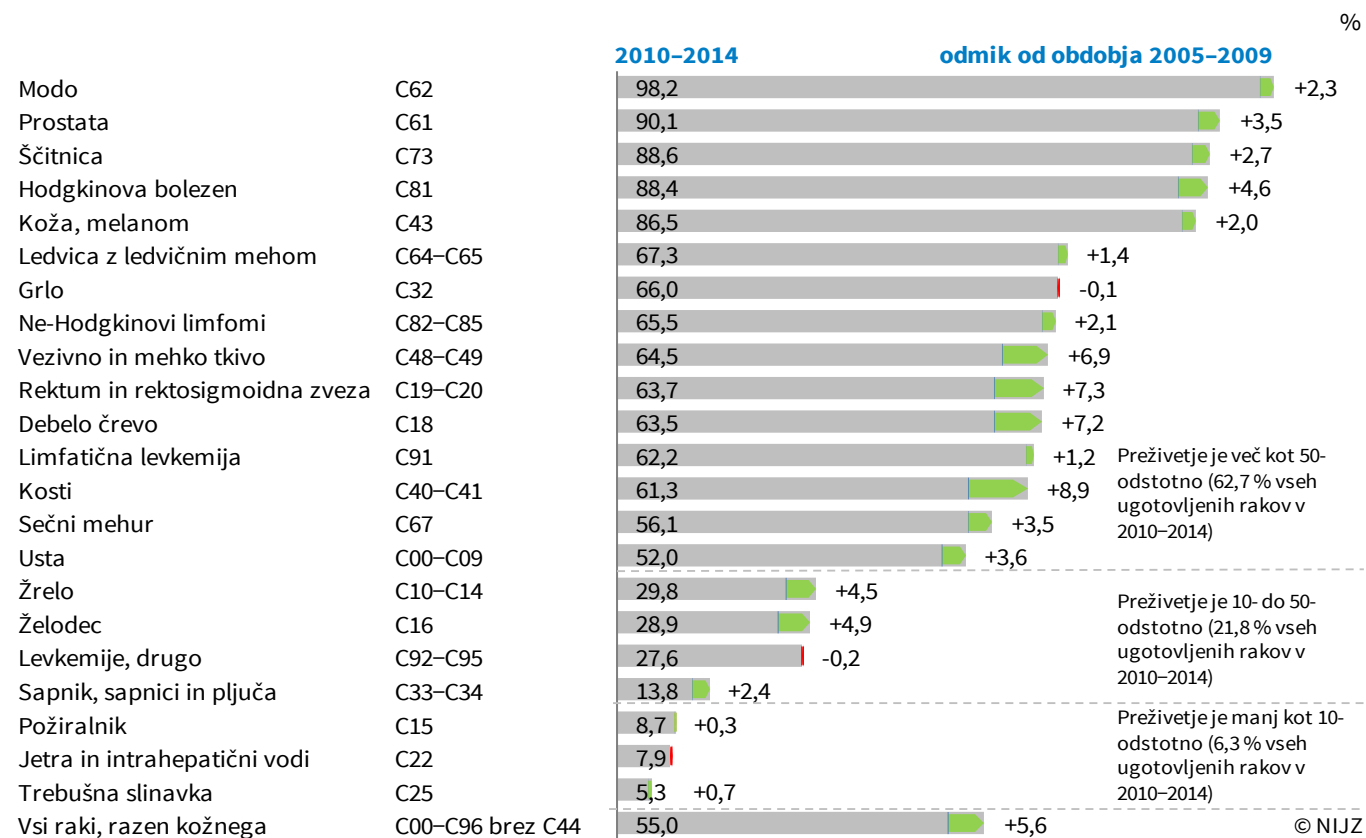
2.4.2 Tabela 7: **Prevalenca raka** po spolu in izbrani primarni lokaciji (najpogostejše lokacije), Slovenija, 31. 12. 2014

Lokacija po MKB-10 ¹⁾			Leta po diagnozi				Celotna prevalenca
			<1 leto	1-4	5-9	10+	
Želodec	C16	Moški	196	370	225	370	1.161
		Ženske	97	220	169	336	822
Debelo črevo	C18	Moški	374	1.317	791	854	3.336
		Ženske	286	947	728	969	2.930
Rektum in rektosigmoidna zveza	C19-C20	Moški	340	1.059	697	732	2.828
		Ženske	174	565	520	703	1.962
Sapnik, sapnici in pljuča	C33-C34	Moški	516	641	335	354	1.846
		Ženske	267	421	196	145	1.029
Maligni melanom kože	C43	Moški	275	851	634	696	2.456
		Ženske	229	874	857	1.196	3.156
Druge maligne neoplazme kože	C44	Moški	1.190	4.161	3.113	3.343	11.807
		Ženske	1.200	4.278	3.481	4.194	13.153
Dojka	C50	Moški	11	39	20	33	103
		Ženske	1.240	4.311	3.994	6.364	15.909
Maternični vrat	C53	Moški	-	-	-	-	-
		Ženske	102	383	505	2.542	3.532
Maternično telo	C54	Moški	-	-	-	-	-
		Ženske	331	1.024	963	2.150	4.468
Prostata	C61	Moški	1.322	4.885	3.423	1.504	11.134
		Ženske	-	-	-	-	-
SKUPAJ lokacije	C00-C96	Moški	5.887	16.778	11.988	12.389	43.905
		Ženske	5.207	15.762	13.810	22.373	54.426

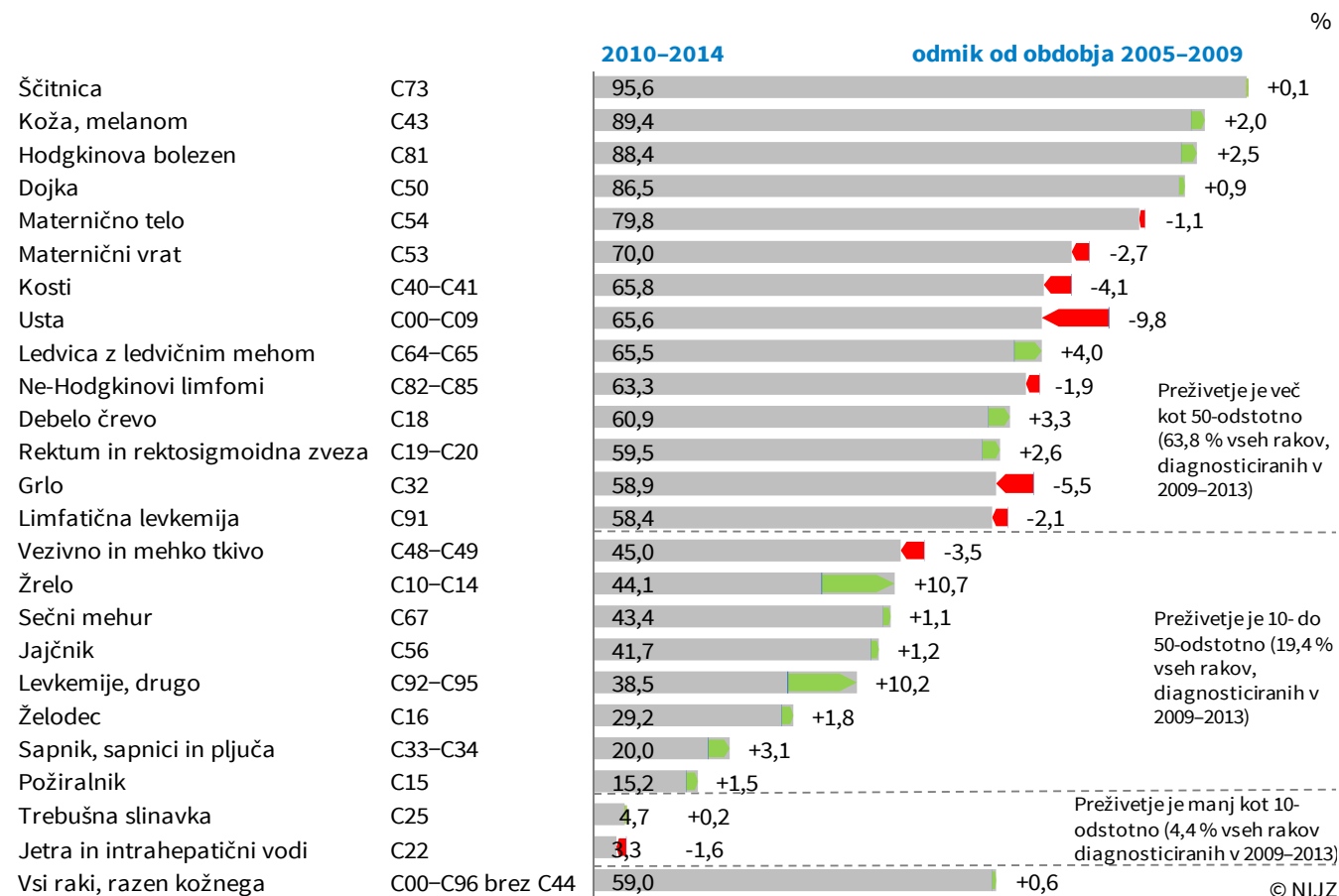
¹⁾ Pri posameznih lokacijah je pri prikazu prevalenca oseba z več raki vključena v vsako lokacijo, pri vseh lokacijah skupaj pa se v prevalenci tudi oseba z več raki šteje samo enkrat.
Viri: Rak v Sloveniji 2014, Register raka Republike Slovenije, 2017

IV. PREŽIVETJE

2.4.2 Graf 4: **Petletno relativno preživetje bolnikov z rakom, zbolelih v letih 2005–2009 in 2010–2014, po lokaciji – MOŠKI, Slovenija**

Viri: Rak v Sloveniji 2014, Register raka Republike Slovenije, 2017

2.4.2 Graf 5: **Petletno relativno preživetje bolnikov z rakom, zbolelih v letih 2005–2009 in 2010–2014, po lokaciji – ŽENSKE, Slovenija**

Viri: Rak v Sloveniji 2014, Register raka Republike Slovenije, 2017

REGIONALNE PRIMERJAVE

I. INCIDENČNE MERE RAKA

2.4.2 Tabela 8: **Incidenca raka** po najpogostejših lokacijah, spolu in statističnih regijah¹⁾, Slovenija, 2014

Lokacija po MKB-10			Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Spodnjeoposavska	Jugovzhodna Slovenija	Ostrednjeslovenska	Gorenjska	Notranjsko-kraška	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
Želodec	C16	Moški	23	56	10	49	12	13	15	55	23	9	12	10	287
		Ženske	17	39	5	17	5	6	7	26	23	-	10	11	166
Debelo črevo	C18	Moški	29	61	10	56	11	21	35	119	53	11	39	23	468
		Ženske	11	53	12	48	8	9	30	93	37	7	21	14	343
Rektum in rektosigmoidna zveza	C19-C20	Moški	32	60	16	44	12	11	26	96	28	11	31	14	381
		Ženske	18	34	10	26	16	10	10	53	14	2	12	9	214
Sapnik, sapnici in pljuča	C33-C34	Moški	55	139	41	95	35	26	62	217	101	17	52	49	889
		Ženske	16	74	13	43	12	6	40	133	39	9	28	21	434
Druge maligne neoplazme kože	C44	Moški	86	116	43	120	13	46	118	376	121	21	72	81	1.213
		Ženske	95	120	63	126	18	43	111	380	107	24	73	60	1.220
Dojka	C50	Moški	1	3	1	1	-	-	2	1	2	1	-	1	13
		Ženske	70	209	32	136	25	44	105	371	126	33	67	70	1.288
Maternični vrat	C53	Moški	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Ženske	4	24	8	15	2	6	10	20	11	-	8	6	114
Maternično telo	C54	Moški	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Ženske	27	60	10	51	6	4	20	91	41	8	15	23	356
Prostata	C61	Moški	162	197	57	165	14	58	92	328	132	43	102	65	1.415
		Ženske	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostale lokacije		Moški	148	431	86	305	77	104	211	753	279	79	177	143	2.793
		Ženske	114	298	66	271	56	67	160	602	228	55	121	121	2.159
SKUPAJ lokacije	C00-C96	Moški	536	1.063	264	835	174	279	561	1.945	739	192	485	386	7.459
		Ženske	372	911	219	733	148	195	493	1.769	626	138	355	335	6.294

¹⁾ Statistične regije po Uredbi NUTS 2007 (naslednja sprememba Uredbe NUTS 2015).

Viri: Rak v Sloveniji 2014, Register raka Republike Slovenije, 2017

2.4.2 Tabela 9: **Starostno standardizirana incidenčna stopnja (SSS) raka** po najpogostejših lokacijah, spolu in statističnih regijah¹⁾, Slovenija, 2014

SSS na 100.000 prebivalcev

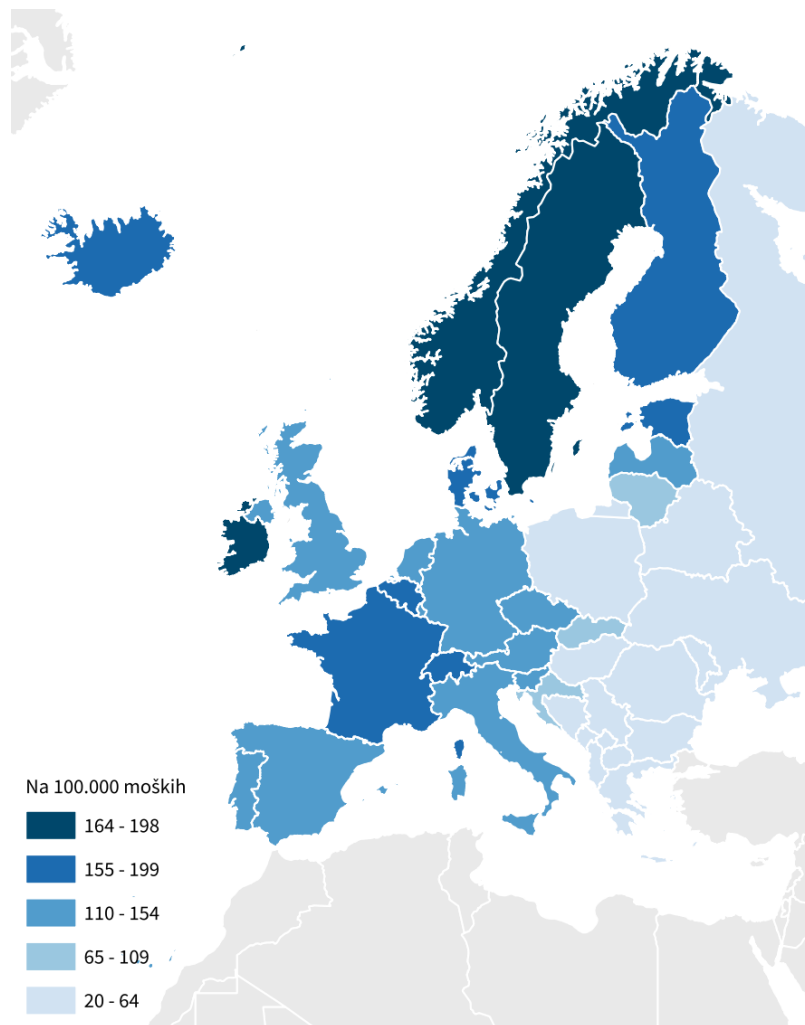
Lokacija po MKB-10		Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Spodnjeoposavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Notranjsko-kraška	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
Moški														
Prostata	C61	199,4	89,7	118,5	99,2	51,9	124,1	104,8	100,1	99,6	122,0	122,7	81,4	105,6
Druge maligne neoplazme kože	C44	113,2	52,5	96,0	72,0	43,5	95,7	133,9	109,6	92,1	60,2	83,6	100,5	90,1
Debelo črevo in danka	C18-C20	76,1	55,2	54,7	60,1	76,9	73,0	68,2	65,1	62,0	60,4	81,0	46,7	63,6
Sapnik, sapnici in pljuča	C33-C34	68,8	64,3	84,4	58,2	122,6	55,3	70,6	65,8	74,7	49,8	63,9	63,3	67,0
Glava in vrat	C00-C14, C32	38,1	38,7	41,7	26,9	38,5	62,8	35,4	20,6	16,3	37,7	12,4	19,6	28,6
SKUPAJ lokacije	C00-C96	690,4	499,4	564,0	510,7	615,1	613,3	640,6	589,2	564,6	548,2	590,6	499,8	566,5
Ženske														
Dojka	C50	87,2	86,3	68,6	77,8	81,5	89,1	111,4	102,3	92,1	95,2	84,9	88,2	91,2
Druge maligne neoplazme kože	C44	87,4	39,2	101,1	56,6	42,5	65,0	91,5	87,6	60,9	50,6	64,4	65,0	68,7
Debelo črevo in danka	C18-C20	28,4	32,1	36,5	32,8	58,8	35,1	30,3	33,4	26,6	20,7	27,9	24,7	31,4
Sapnik, sapnici in pljuča	C33-C34	14,8	29,3	23,4	20,1	31,9	12,7	38,6	32,4	27,2	15,8	28,4	22,5	26,9
Maternično telo	C54	28,6	23,2	19,8	28,5	14,9	6,1	17,1	23,8	28,2	19,2	17,3	26,6	23,3
SKUPAJ lokacije	C00-C96	388,7	347,6	391,5	378,8	420,6	356,7	457,7	439,2	397,8	329,8	368,1	397,2	396,4

¹⁾ Statistične regije po Uredbi NUTS 2007 (naslednja sprememba Uredbe NUTS 2015).Viri: SLORA <http://www.slora.si/>, 30. 11. 2017

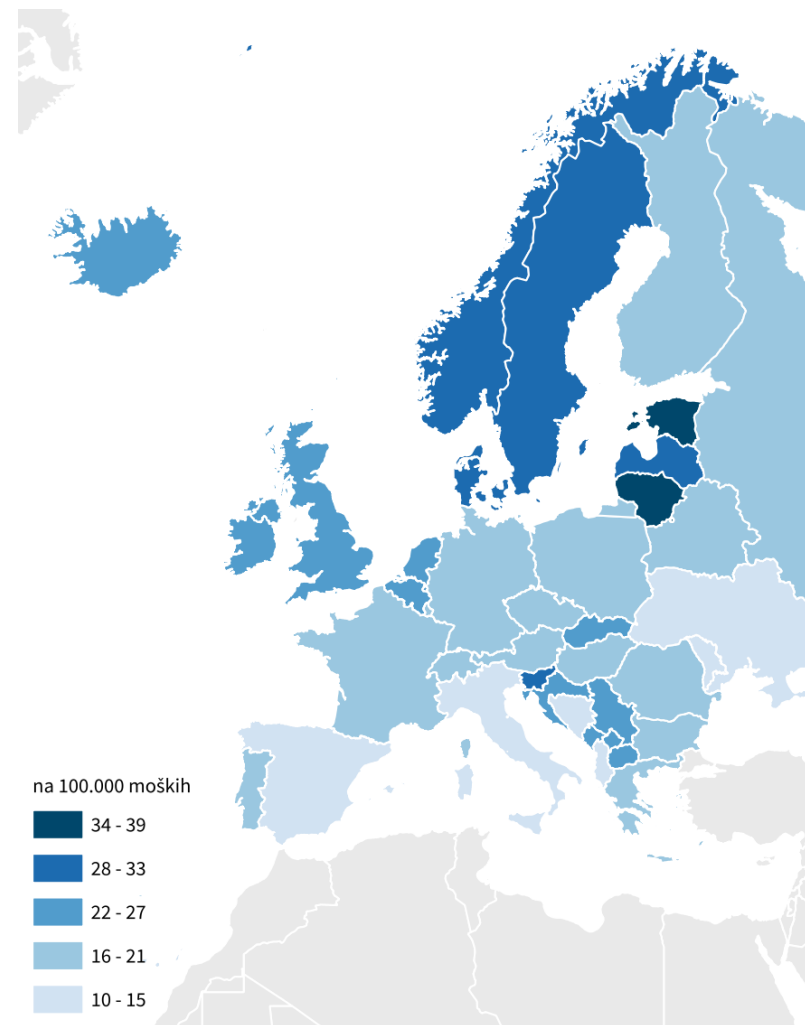
MEDNARODNE PRIMERJAVE

2.4.2 Graf 6: **Starostno standardizirana incidenčna stopnja (SSS) raka prostate** (ocena podatkov) – **MOŠKI**, Slovenija in EU, 2012

Viri: EUCAN, <http://eco.iarc.fr/eucan/CancerOne.aspx?Cancer=29&Gender=1>, 29. 1. 2018

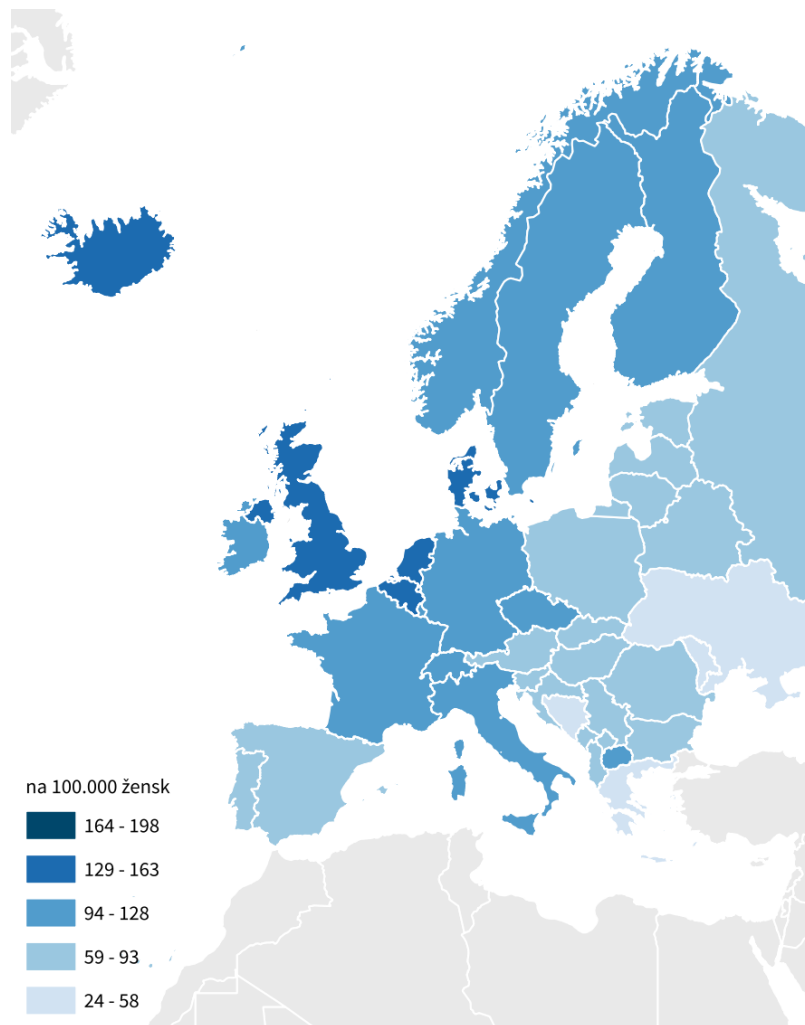
2.4.2 Graf 7: **Starostno standardizirana umrljivostna stopnja (SDR) raka prostate** (ocena podatkov) – **MOŠKI**, Slovenija in EU, 2012

Viri: EUCAN, <http://eco.iarc.fr/eucan/CancerOne.aspx?Cancer=29&Gender=1>, 29. 1. 2018

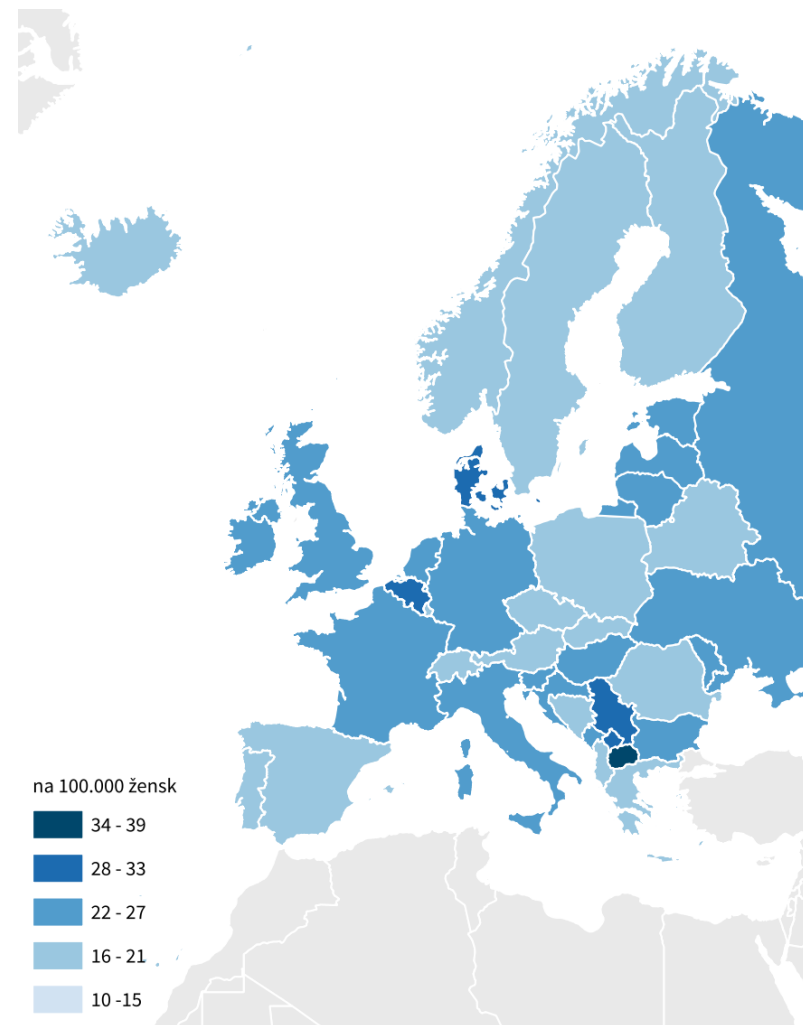

2.4.2 Graf 8: **Starostno standardizirana incidenčna stopnja (SSS) raka dojke** (ocena podatkov) – **ŽENSKE**, Slovenija in EU, 2012

Viri: EUCAN, <http://eco.iarc.fr/eucan/CancerOne.aspx?Cancer=46&Gender=2>, 29. 1. 2018

2.4.2 Graf 9: **Starostno standardizirana umrljivostna stopnja (SDR) raka dojke** (ocena podatkov) – **ŽENSKE**, Slovenija in EU, 2012

Viri: EUCAN, <http://eco.iarc.fr/eucan/CancerOne.aspx?Cancer=46&Gender=2>, 29. 1. 2018

DEFINICIJE

Okrajšave in kratice	NAZIV	DEFINICIJA	DODATNA METODOLOŠKA POJASNILA	ANGLEŠKI IZRAZ
	Rak	Rak (neoplazma, malignom ali maligni tumor) je bolezen, ki nastane zaradi nepopravljive spremembe v celičnem jedru (mutacija genov) v telesnih ali spolnih celicah. Spremenjene gene (mutacijo) lahko podedujemo ali pa nastane v času življenja.	Rak ni ena sama bolezen, pač pa več sto različnih, ki lahko vzniknejo v vseh tkivih in organih človeškega organizma. Razlikujejo se po pogostosti ter načinu in izidu zdravljenja, imajo pa tudi različne, bolj ali manj znane dejavnike tveganja. Rak je z redkimi izjemami bolezen starejših ljudi. Podrobnejša metodološka pojasnila so na voljo na spletnem portalu http://www.slora.si .	Cancer
	Incidenca raka	Incidenca raka pomeni absolutno število vseh novih primerov raka v točno določeni populaciji v enem koledarskem letu.	Incidenca ne šteje bolnikov, pač pa primere bolezni. Tako lahko posamezna oseba, če v istem letu zbolí za različnimi rakavimi boleznimi, prispeva v incidenco več primerov bolezni. Vir podatkov o incidenci je podatkovna zbirka Registra raka RS . V programu SLORA so podatki za bolnike, ki so zboleli od leta 1961 naprej in so imeli ob diagnozi stalno prebivališče v Republiki Sloveniji. Dodatna metodološka pojasnila so na voljo na spletnem portalu http://www.slora.si .	Cancer incidence
	Umrli zaradi raka	Umrli zaradi raka pomenijo absolutno število vseh umrlih zaradi raka v točno določeni populaciji v enem koledarskem letu.	V program SLORA podatke o umrlih posreduje NIJZ. Možna so malenkostna odstopanja med uradnim številom umrlih in izpisi programa SLORA. Vzroki odstopanja so pojasnjeni na spletnem portalu http://www.slora.si .	Dead person from cancer

Okrajšave in kratice	NAZIV	DEFINICIJA	DODATNA METODOLOŠKA POJASNILA	ANGLEŠKI IZRAZ
	Prevalenca raka	Prevalenca raka pomeni število vseh bolnikov z rakom v točno določeni populaciji, ki so bili živi na izbrani datum (zadnji dan v koledarskem letu), ne glede na to, kdaj so zboleli.	Celotna prevalenca obsega vse bolnike, ne glede na to, kako dolgo pred datumom izračuna so zboleli. Delna prevalenca šteje samo bolnike, ki so zboleli v določenem obdobju, npr. 1, 5 ali 10 let pred datumom, na katerega računamo. Nekateri bolniki zbolijo za več kot eno rakavo boleznijo, zato je vsota prevalenc bolnikov po posameznih vrstah raka večja kot skupna prevalenca, pri kateri štejemo samo bolnike ne glede na število posameznih rakavih bolezni. Več na spletnem portalu http://www.slora.si .	Cancer prevalence
RRRS	Register raka Republike Slovenije	Register raka RS je eden najstarejših populacijskih registrov v Evropi, katerega namen je zbiranje in obdelava podatkov o vseh novih primerih raka in preživetju bolnikov z rakom.	RRRS je bil ustanovljen leta 1950 na Onkološkem inštitutu Ljubljana (OI LJ). Ena od stalnih oblik vračanja obdelanih podatkov so letna poročila Rak v Sloveniji. Novejši letniki so dostopni na spletni strani OI LJ: http://www.onko-i.si .	Cancer Registry of the Republic of Slovenia
SLORA	Spletna stran SLORA	SLORA je spletna stran z epidemiološkimi podatki o raku v Sloveniji in dostopom do podatkovnih zbirk o raku po svetu.	Ob 60-letnici je RRRS uvedel novost – interaktivno spletišče z imenom SLORA, dostopno na: http://www.slora.si . Ime izhaja iz začetnih črk besed 'Slovenija in rak'. To je spletna aplikacija za neposreden dostop do podatkov iz baze RRRS, ki uporabniku omogoča priklic zbranih podatkov iz baze 'na klik'. Rezultati poizvedbe se prikažejo v grafični in tabelarni obliki. SLORA je interaktivno spletišče s sprotno posodobitvijo podatkov, zato je treba ob citiranju vira podatkov navesti datum poizvedbe.	SLORA web page
	Groba incidenčna stopnja raka	Groba incidenčna stopnja raka je razmerje med številom novih primerov raka v koledarskem letu in številom prebivalcev v istem letu, pomnoženo s 100.000.	Groba incidenčna stopnja raka = (število novih primerov raka x 100.000) / število prebivalcev	Crude cancer incidence rate

Okrajšave in kratice	NAZIV	DEFINICIJA	DODATNA METODOLOŠKA POJASNILA	ANGLEŠKI IZRAZ
	Groba umrljivostna stopnja raka	Groba umrljivostna stopnja raka je razmerje med številom umrlih zaradi raka v koledarskem letu in številom prebivalcev v istem letu, pomnoženo s 100.000.	Groba umrljivostna stopnja raka = (število umrlih zaradi raka x 100.000) / število prebivalcev	Crude cancer mortality rate
SSS	Starostno standardizirana incidenčna stopnja raka	Starostno standardizirana incidenčna stopnja raka je teoretična stopnja, ki pove, kakšna bi bila groba incidenčna stopnja raka, če bi bila starostna struktura te populacije enaka, kot je v standardni populaciji.	Uporabljamo jo, če analiziramo incidenco raka v daljšem časovnem obdobju (če se starostna struktura prebivalstva v času spreminja) ali če incidenco raka primerjamo med populacijami z različno starostno strukturo. Pri izračunu se uporablja evropska standardna populacija (100.000 prebivalcev, razdeljenih po 5-letnih starostnih skupinah, enotno za oba spola).	Age-standardized cancer incidence rate
SDR	Starostno standardizirana umrljivostna stopnja raka	Starostno standardizirana stopnja umrljivosti (angleško "standardized death rate" – SDR) je metoda direktne standardizacije, kjer se izračun stopnje umrljivosti na 100.000 prebivalcev, razdeljen po petletnih starostnih skupinah, umeri s preračunom na standardno populacijo, kar izniči razlike v populaciji glede starosti prebivalstva posameznih držav/regij/teritorija. Ta postopek omogoči neposredno primerjavo stopenj umrljivosti po posameznih državah, ne glede na razlike v starostni strukturi prebivalstva posamezne države.	Pri izračunu SDR se uporablja Evropska standardna populacija (ESP) Svetovne zdravstvene organizacije iz leta 1976 (100.000 prebivalcev, razdeljenih po petletnih starostnih skupinah, razen delitve 0–5 let na 0 let, 1–4 let starosti, enotno za oba spola). Več informacij o Evropski standardni populaciji je dostopnih na spletnih straneh Svetovne zdravstvene organizacije: http://health.gov.ie/wp-content/uploads/2014/03/WHO-Standard-Population.pdf	Standardized death rate / Age-standardized cancer mortality rate
	Starostno specifična incidenčna stopnja raka	Starostno specifična incidenčna stopnja raka je razmerje med številom novih primerov raka pri osebah določene starosti v koledarskem letu in številom prebivalstva enake starosti sredi istega leta na določenem območju, pomnoženo s 100.000.	Starostno specifična incidenčna stopnja raka = (število novih primerov raka pri osebah določene starosti x 100.000) / število prebivalcev enake starosti	Age-specific cancer incidence rate

Okrajšave in kratice	NAZIV	DEFINICIJA	DODATNA METODOLOŠKA POJASNILA	ANGLEŠKI IZRAZ
	Starostno specifična umrljivostna stopnja raka	Starostno specifična umrljivostna stopnja raka je razmerje med številom zaradi raka umrlih oseb določene starosti v koledarskem letu in številom prebivalstva enake starosti sredi istega leta na določenem območju, pomnoženo s 100.000.	Starostno specifična umrljivostna stopnja raka = (število zaradi raka umrlih oseb določene starosti x 100.000) / število prebivalcev enake starosti	Age-specific cancer mortality rate
	Relativno preživetje	Relativno preživetje je približek preživetja bolnikov v primeru, da bi kot vzrok smrti upoštevali samo izbranega raka. Izračuna se kot razmerje med opazovanim preživetjem proučevane skupine bolnikov in preživetjem, ki ga glede na spol in starost v določenem obdobju pričakujemo v celotni populaciji, iz katere prihajajo bolniki.	Za izračun relativnega preživetja se uporablja slovenske letne popolne momentne tablice umrljivosti. Izračunano je s knjižnico relsurv v programskem paketu R. Več na spletni strani OI LJ: http://www.onko-i.si . Ta metoda ni enaka tisti za prikaz relativnega preživetja na spletišču SLORA. Podrobnejša metodološka pojasnila so na http://www.slora.si .	Relative survival

SEZNAM GRAFOV IN TABEL

SEZNAM GRAFOV

2.4.2 Graf 1: Odstotni delež incidence vseh rakov po starostnih skupinah, Slovenija, 2014.....	2-2
2.4.2 Graf 2: Groba incidenčna in umrljivostna stopnja raka po spolu s povprečno letno spremembo ¹⁾ za zadnjih 10 let, Slovenija, 1985–2014.....	2-3
2.4.2 Graf 3: Starostno standardizirana umrljivostna stopnja (SDR) raka , Slovenija in EU, 1985–2014	2-3
2.4.2 Graf 4: Petletno relativno preživetje bolnikov z rakom, zbolelih v letih 2005–2009 in 2010–2014 , po lokaciji – MOŠKI , Slovenija.....	2-10
2.4.2 Graf 5: Petletno relativno preživetje bolnikov z rakom, zbolelih v letih 2005–2009 in 2010–2014 , po lokaciji – ŽENSKE , Slovenija	2-11

SEZNAM TABEL

2.4.2 Tabela 1: Breme raka , Slovenija, 2014	2-2
2.4.2 Tabela 2: Incidenca raka po najpogostejših lokacijah, spolu in starostnih skupinah, Slovenija, 2014.....	2-4
2.4.2 Tabela 3: Groba in starostno specifična incidenčna stopnja raka po najpogostejših lokacijah in spolu, Slovenija, 2014	2-5
2.4.2 Tabela 4: Starostno standardizirana incidenčna stopnja (SSS) raka po najpogostejših lokacijah ¹⁾ raka in spolu, Slovenija, 2005–2014	2-6
2.4.2 Tabela 5: Umrlji zaradi raka po najpogostejših lokacijah, spolu in starosti, Slovenija, 2014	2-7
2.4.2 Tabela 6: Groba in starostno specifična umrljivostna stopnja raka po najpogostejših lokacijah in spolu, Slovenija, 2014.....	2-8
2.4.2 Tabela 7: Prevalenca raka po spolu in izbrani primarni lokaciji (najpogostejše lokacije), Slovenija, 31. 12. 2014	2-9
2.4.2 Tabela 8: Incidenca raka po najpogostejših lokacijah, spolu in statističnih regijah ¹⁾ , Slovenija, 2014.....	2-12
2.4.2 Tabela 9: Starostno standardizirana incidenčna stopnja (SSS) raka po najpogostejših lokacijah, spolu in statističnih regijah ¹⁾ , Slovenija, 2014	2-13